

Nr 1/2014

Robotrekylen

Infoblad till medlemmar i RHF,
Robothistoriska Föreningen, Arboga

Om infobladet:

"Robotrekylen" syftar på att **reky** i vid mening kan innebära "efterlämnade intryck". Här menar vi då intryck från hela processen, dvs allt från projektering och uppbyggnad av det svenska försvaret fram till visning av de historiska samlingarna i Robotmuseet.

Syftet är att fortlöpande informera medlemmarna om den aktuella verksamheten i museet.

Besöksutveckling

Museets publika verksamhet invigdes våren 2002. Sedan dess har antalet besökande hela tiden legat på en betryggande hög nivå. Vår begränsade budget gör att marknadsföringen har fått utgöras av "djungeltelegraf". Detta innebär att nöjda besökare informerar sina vänner och bekanta om vår existens och vad vi kan erbjuda.

Att denna strategi är rätt, framgår av utvecklingen av besöksantalet. Detta har hela tiden årligen legat runt 2000 och toppades 2012 med över 2200 besökare, med firandet av 10-årsjubileet.

Ny entrédisk har byggts upp

Genom att vi nu har en anställd, har vi fått bättre resurser att välkomna besökare. Detta har medfört att vi kunnat utöka öppettiderna. Vi har därför byggt en entrédisk, där man kan fylla i gästboken, köpa souvenirer och böcker, ställa frågor etc.

Bloodhound-utställningen

RB-68 Bloodhound som troget vaktar vår entré har återtagit sin roll som museets portalfigur.

Det unika dioramat, en komplett modell av ett RB68-förband under gruppering vid övningsplatsen Gröndalen, norr om Västervik, har under året beundrats av många besökare.

Konstruktören av denna modell, Hans Fehrström från Enskede, kan ta åt sig äran!

För att visa svenska försvarets största robotprojekt genom tiderna, har vi påbörjat ett filmprojekt. Detta ska översiktligt visa hela Bloodhound-projektets utveckling: Bakgrund, prestanda, uppbyggnad och nyttjande inom försvaret fram till avvecklingen. Denna film kommer att finnas till försäljning.

Tillkommande materiel

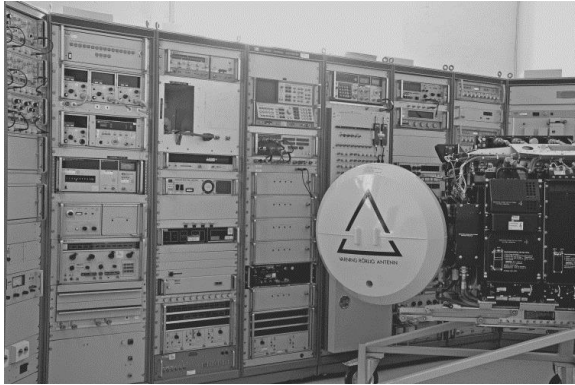
Trots vår trångboddhet fortsätter inflödet av för oss "ny" materiel. Vi har t ex fått överta en laddbandvagn för RB67 Hawk (robotarna tillkommer under nästa år). En sjömålsrobot Penguin RB12 är också på ingång.

Genom att vi utökat lokalytan med 90 kvm (se under rubriken **Lokalproblem**) har vi kunnat bygga upp en robotgruppcentral i ett simulerat bergrum. (Se bilden nedan)

Robotgruppcentral i museet

Även autotestutrustning för flygradio-, styrddata- och flygradarenheter kan nu visas:

Intryck från andra museer

En flygmuseitrafé hölls 9/10 vid Västerås Flygmuseum. Våra representanter Leif Pettersson och Sune Gustafsson noterade många intressanta uppgifter, bl a från de sex olika flygsimulatorerna där. Dessa noterades som orsak till återväxten av antalet yngre inom Västerås Flygmuseum, tillsammans med satsning på upplevelser i stället för bara utställning.

Dokumentationsläget

Robotmuseets dokumentdatabas har vuxit till över 3000 katalogiserade dokument, och inflödet ser inte ut att mattas.

Bilder, foton och dia scannas successivt in i ett dataarkiv för användning för t ex visning på bildskärmar eller i olika publikationer. Vi försöker prioritera de bilder vi bedömer vara mest användbara. Hittills har ca 20 000 bilder lagrats på disk.

Simulatorer

Flygsimulatorn för J35 Draken förbättras hela tiden. Den tidigare platta bildskärmen har bytts till en 180 graders panoramabild genom att flytta cockpit till utrymmet vid entrén, bygga en ny vägg med exakt rätt radie, och montera upp och sömlöst synkronisera tre projektorer för pilotens synfält.

Bl a kan man med information från skärmen genomföra identifiering av flygplan från cockpit.

Implementering av nästa etapp är snart klar. Denna innebär att använda modifierade originalinstrument i cockpit till att ge verklighetstrogen visning av aktuella flygdata under pågående flygning. Skillnaden mot verklig flygning är snart bara motorljud och vibrationer!

Ett stort antal "piloter" har utvecklat sin flygförmåga under ledning av våra flygledare. Intresset för flygning är så stort att vi blivit tvungna att införa tidsbeställning.

Utbildning i museets J35-simulator

Under året har museet tillförts en "**minisimulator**", med cockpit för JAS, anpassad för våra yngre besökare. Den har dock förvånansvärt kraftfulla möjligheter att efterlikna normala flygföretag. Se bilden!

Med storebror som flyginstruktör?

Simulatorn för träning av piloter för **skjutning av RB05** var länge ur funktion. Men så gjorde våra tekniker, Sten Bladvall och Kjell-Åke Lindahl, en egen lösning. Denna "simulator för simulatorn" är nu funktionsklar för användning av våra besökare.

Vår **LINK-trainer** från 1930-talet för träning i instrumentflygning med äldre propellerplan, uppfyller tyvärr inte dagens elsäkerhetskrav. Därför får vi inte upplåta den för allmänheten mer än för demonstration.

Testa gärna också vår simulator för den laserstyrda **RB 70**. Skjutningar med denna luftvärnsrobot med 5 km räckvidd kan övas, målfångning med simulerad radar, avfyrning och följning. (Se bild nedan)

Museets RB70-simulator

Publika aktiviteter

En stor insats har gjorts på hemsidan under året. Många nya uppgifter har tillförts, plus översättningar till tyska och engelska.

I vår utåtriktade verksamhet ingår att delta i mässor i närområdet för att öka medvetenheten om oss bland allmänheten. I detta syfte deltog vi som utställare vid mässan Bygg och Bo i Västerås i september. Representeranter från oss var Rolf Jahrl, Håkan Hallin, Leif Pettersson och Stig Jäderlund.

Under kulturarvsdagen 13/9 deltog museet aktivt, vilket lockade många besökare. Det bjöds på ärtsoppa av koktrossen, svängig musik av Jazzt for fun, mannekänguppvisning med flygvapenanknytning mm:

Mauricio och Elin

Under året har två föredrag hållits:

27/1 berättade Lennarth Julle om kvalitets-säkring av JAS 39 Gripen.

26/3 redogjorde Lars-Erik Käll om Saabs åtagande beträffande tillgängligheten för hela materielsystem 60.

Nya föredrag är redan planerade för 2015, och kommer att aviseras via e-post och hemsidan.

Som ett led i att skapa bättre överblick i utställningslokalerna, har vi ersatt upphängda skymmande planscher med "notställ", med ringpärmar med aktuell information om det visade objektet.

Visning av filmer med anknytning till utställda objekt sker nu via TV-skärmar, med USB-minnen i stället för datorer för datalagringen.

En av museets verksamheter, kanske lite i skymundan, är att vara en samlingsplats för tidigare anställda vid CVA, med gemensamma intressen inom något teknikområde. Så t ex träffas en grupp regelbundet för att sammanställa bilder från avvecklingen av underhålls-utrustningen för fpl 37. Sammanhållande är Ingemar Johansson.

Lokalproblemet

I samband med att kommunen sålt fastigheten (Rappshuset) till en privat hyresvärd, har vi drabbats av en kraftig hyreshöjning. Möjliga handlingsalternativ utreds för närvarande, eftersom vi som ideell förening har mycket begränsade möjligheter att öka våra intäkter.

Trångboddheten är ett av våra bekymmer. En ommöblering i den stora hallen har dock gett ett luftigare intryck, trots att J35-simulatoren flyttats hit från angränsande rum.

Vi har därför hyrt ytterligare ca 90 kvm, det vi kallar triangelrummet, från vår nye hyresvärd. Dit har vi flyttat vår STRIL-utställning. Där finns nu också Autotest-utrustning för flygradar- och flygradioenheter.

Det friställda utrymmet har medgett en bättre disposition av motormaterielen. Bl a har turboaxelmotorerna fått ett eget rum.

Ekonomisk ställning

Föreningen har fortfarande ekonomisk bärkraft, även om marginalerna är små sedan två stora sponsorer har lämnat oss.

Vi har diskuterat med Arboga Kommun om alternativ för det fall att fler sponsorer lämnar oss, eller om vi inte klarar hyreskraven från den nye fastighetsägaren. Museet har ju blivit något av en institution som turistmål i mellansverige, och som sådant även en kommunal angelägenhet.

Positivt även för ekonomin är den ersättning Arbetsförmedlingen lämnar för vår datahjälp, som nu heter Eva. Vår tidigare hjälp Ann-Sofie har vi numera anställt med stöd från Arbetsförmedlingen.

Riksantikvarieämbetet delar årligen ut bidrag till arbetslivsmuseer i landet för genomförande av specifika projekt. Vår ansökan i år gällde framtagning av en utställning om försvarets verksamhet i Arboga sedan 1940-talet. Bidraget 65000 kr ska täcka konkreta utgifter för detta projekt (dock inte vårt ideella arbete), med redovisning vid årsskiftet.

Våra sponsorer

Eftersom hela museets existens står och faller med våra sponsorer, är det på sin plats att tacka dem för deras stöttning under det gångna året. Flera företag har varit hjälpsamma med materiella resurser under året. Vi hoppas självklart på en fortsättning under 2015!

Aktuella sponsorer under 2014:

Arboga Kommun	Arboga
SAAB Support & Services	Arboga
HiQ Mälardalen	Arboga
Combitech AB	Norrköping
Byggnadsfirman Lund	Arboga
Sturestadens Fastigheter	Arboga
Recotech AB	Arboga
Söderberg Gräv & Schakt	Arboga
Abatic Logistik AB	Arboga
Skoogs Maskin & Svets	Arboga
Arboga City (Bredband)	Arboga
Gado Mekaniska Verkstad	Arboga

Medlemsinformation

Medlemsantalet närmar sig 200, och vi hoppas bli fler. När besökare informerar bekanta om våra samlingar, kanske många är villiga att betala 200 kr/år och därmed stödja museet ekonomiskt. Sprid gärna detta budskap till både "robotbekanta" och andra!

Obs: Avgift för ny medlem betald under kvartal 3 och 4 gäller hela nästkommande år!

Med ekonomin i åtanke tänker vi så småningom övergå till utsändning av Robotrekylan och annan information via e-post. **Du som inte har anmält eller har ändrat e-postadress, ber vi därför meddela oss detta!** (Kan göras t ex vid betalning av årsavgiften eller med e-post direkt till info@robotmuseum.se)

Tidigare nummer av Robotrekylan kan laddas ner från hemsidan (pdf-format).

Harry Marklund

En duktig och avhållen medarbetare har lämnat oss efter en tids sjukdom. Han var bland annat en av de drivande vid uppbyggnaden av museets bibliotek.

Vi saknar honom!

Faktaruta:

Adress: Glasbruksgatan 1
732 31 Arboga
Tel: 0589-104 99 (ev tfnsvarare)
E-post: info@robotmuseum.se
Hemsida: <http://www.robotmuseum.se>
Bankgiro: 5509-3090

Kontakter:

Museets öppettider: Se hemsidan

Beställning av besök på andra tider kan göras per e-post eller tfn.

Redaktör:

Lars Frennemo tel 0589-131 53
E-post: lars.frennemo@gmail.com

*God Jul och Gott Nytt År
önskar Arboga Robotmuseum*